

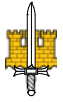
Itämeren alueen sotilaspoliittinen tilanne

MTS
Seminaari

Säätytalo

14.12.2016

Aluksi....

- 1) *Konfliktissa ensimmäinen uhri – totuus (mikä niistä?)***
- 2) *Kriittinen suhtautuminen: todellista tietoa vai tarkoituksellista vahvistusta mielikuville?***
- 3) *Ero ymmärtämisen ja hyväksymisen välillä***
- 4) *Sota on ”pahan tekemistä puolin ja toisin” sekä nykyäänkin politiikan jatkamista toisin keinoin*
– *asetelma ei ole muuttunut (eikä siihen valmistautuminen)***
- 5) *Esitettävät arviot ja mielipiteet allekirjoittajan***

Sotilaspolitiikka....

..voi olla:

1) voimavarojen (resurssien) kohdentamista ja käyttöä

2) sotilaallisen voiman johtamista ja sen kehittämistä

3) Suhteiden kehittämistä sisäisesti ja ulkoisesti

valtion (toimijan) sotilaallisen turvallisuuden takaamiseksi.

Tässä lähtökohta tarkastelulle.

SOTILASPOLIITTISEN TILANTEEN LÄHTÖKOHTA?

”У победы много отцов, но поражение — всегда сирота”

”Victory has many fathers, but defeat is always an orphan”

Arvioita tilanteesta, esimerkkejä....

”Nyt on selvää, että voimapolitiikka on tehnyt paluun. Avoin maailma, jossa globalisaation vaikutus toimii yhteisen edun nimissä, on jäämässä taustalle.

Venäjän ja länsimaiden välisten suhteiden kriisi on suistanut Euroopan turvallisuuden raiteiltaan.

Venäjä haluaa palauttaa vaikutusvaltansa entisen Neuvostoliiton alueisiin, vahvistaa laittoman Krimin liittämisen Venäjään, hillitä entisten neuvostovaltioiden integroitumista Euroopan unioniin ja panna pisteen Naton laajenemiselle.

Lähde: 15.9.2016 Ulkoministeri Soinin puhe Tanskan ulkopoliittisessa seurassa, <http://formin.finland.fi/public/....>

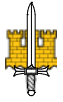
Arvioita tilanteesta, esimerkkejä....

”– Pidän ilmiselvänä, että tilanne Itämeren alueella on kehittynyt huonompaan suuntaan. Syynä on sotilaallisen aktiviteetin kasvu, kenraali Lindberg sanoo.

– On esitetty toiveita negatiivisen kierteen katkaisemisesta ja paluusta liennytyksen polulle. Sellaista kehitystä ei valitettavasti ole ollut nähtävissä, eikä tilanne välttämättä lähiaikoina muuksi muutu.”

Lähde: Komentaja Jarmo Lindberg: ”Itämeren turvallisuustilanne jatkuu kireänä”, Verkko uutiset 10.7.2016 klo 07:55 (päivitetty 10.7.2016 klo 23:39), http://www.verkkouutiset.fi/kotimaa/komentaja_lindberg_varsova-52697

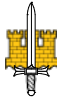
Arvioita tilanteesta....

”Julkisessa keskustelussa arvellaan verraten yleisesti, että Itämeren alueen turvallisuuspoliittinen tilanne olisi heikentynyt ja että tilanne tulisi tulevinakin vuosina – jopa vuosikymmeniksi - kehittymään huonompaan suuntaan.....

...Vaikka tilanne Itämeren alueella eikä muuallakaan ei ole verrattavissa kylmän sodan aikaisiin rakenteisiin, tällä hetkellä politiikassa liikutaan väärään suuntaan ja se vie ilmapiiriä kylmän sodan kaltaiseen henkiseen tilaan.”

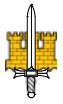
***Lähde: Unto Vesa: ”ITÄMEREN ALUE JA POHJOLAN TURVALLISUUS”
25.7.2016, <http://sgseura.fi/index.php/12-ajankohtaista/blokit-2/14-artikkeli-3>***

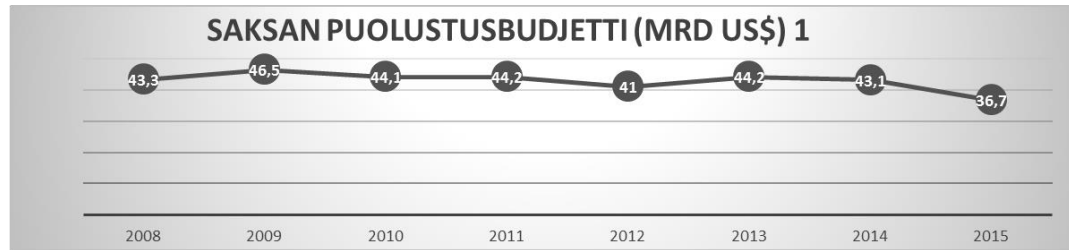

Voimavarojen (resurssien) kohdentamista ja käyttöä...

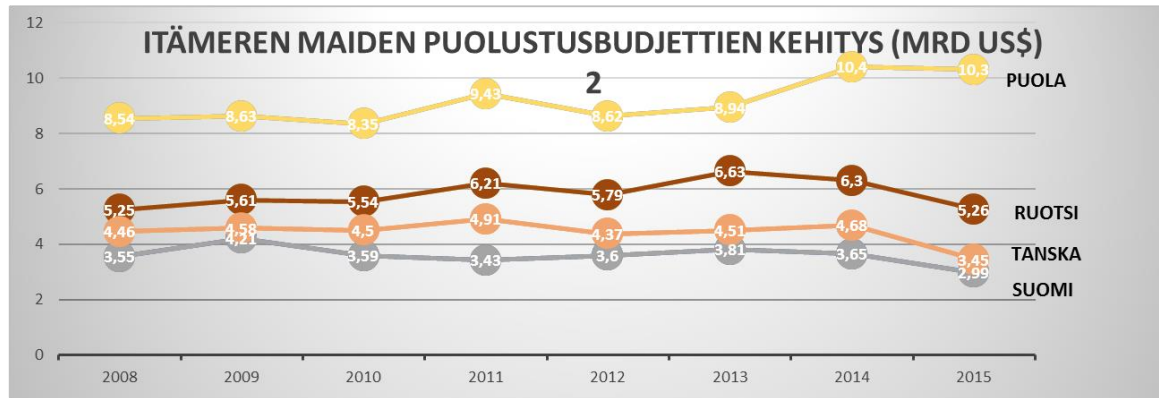

Voimavaroista (resursseista)...

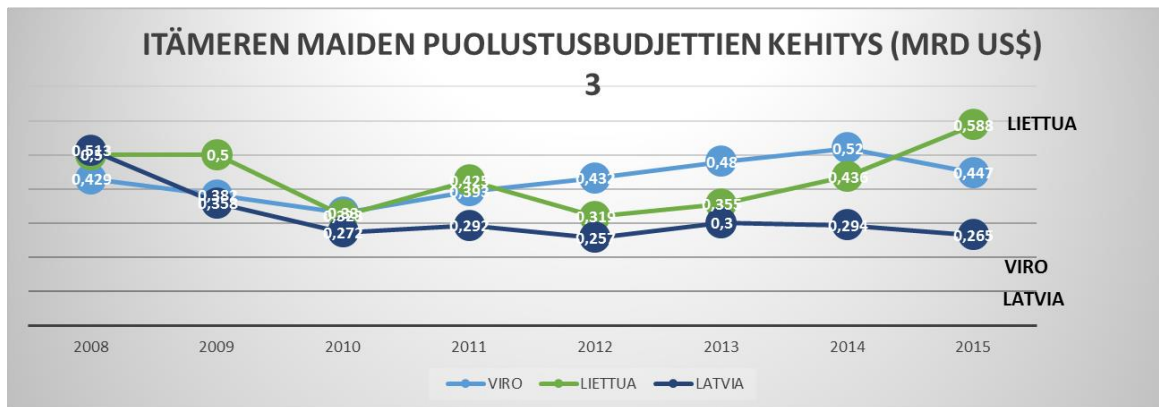

SAKSA:
n. 40 mrd USD

PUOLA:
n. 10 mrd USD

SU-RU-TA:
yhteensä:
n. 13 mrd USD

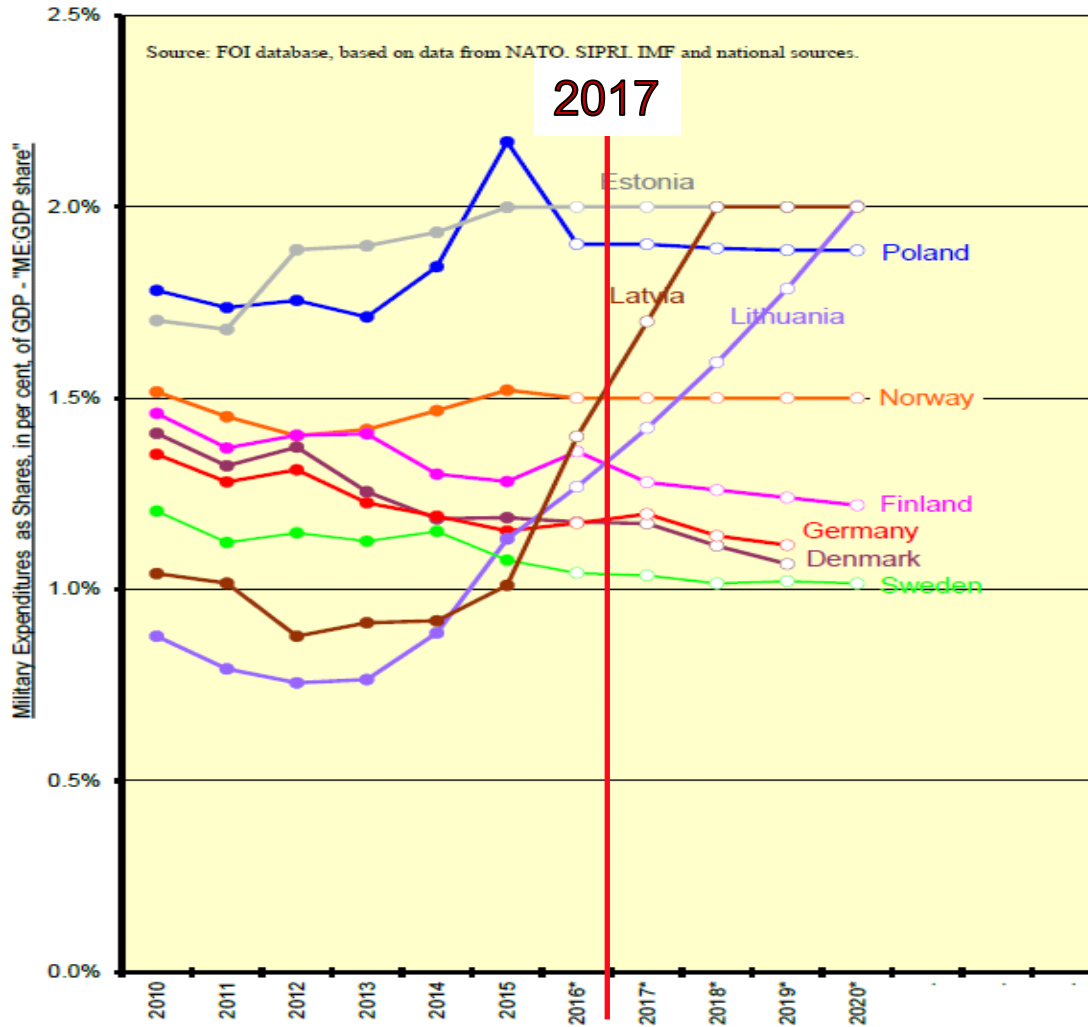
Baltian maat:
yhteensä:
n. 1 mrd USD

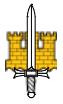

Voimavaroista (resursseista)...

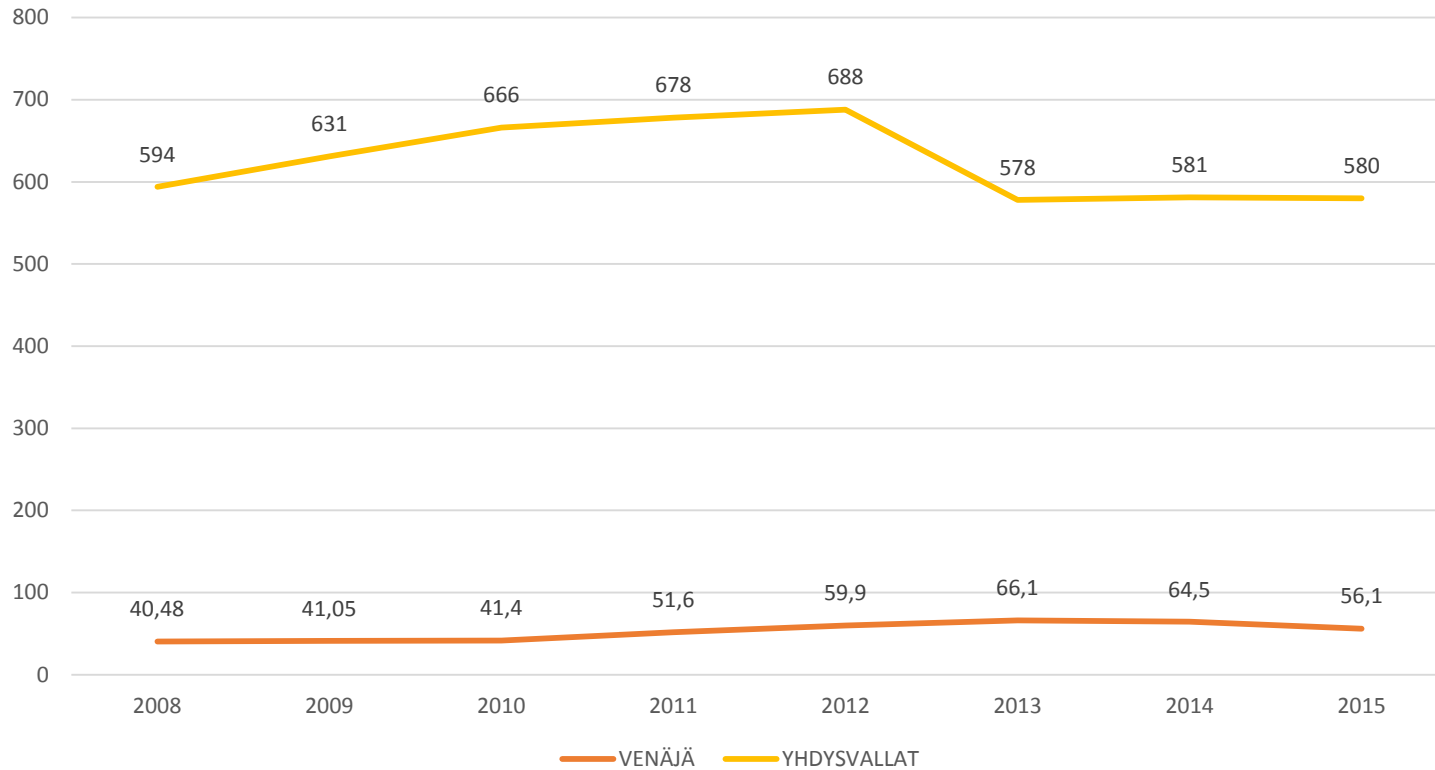
Baltic Sea Countries: Military Expenditures,
Military Expenditures as Shares, in per cent (%), of GDP

Yksi vertailu voimavaroista (resursseista)...

YHDYSVALTOJEN JA VENÄJÄN PUOLUSTUSBUDJETIT 2008-2015
(MRD US\$)

Lähde: IISS, Military Balance 2008-2016

Evl Pentti Forsström / MPKK

Venäjän voimavaroista (resursseista)...

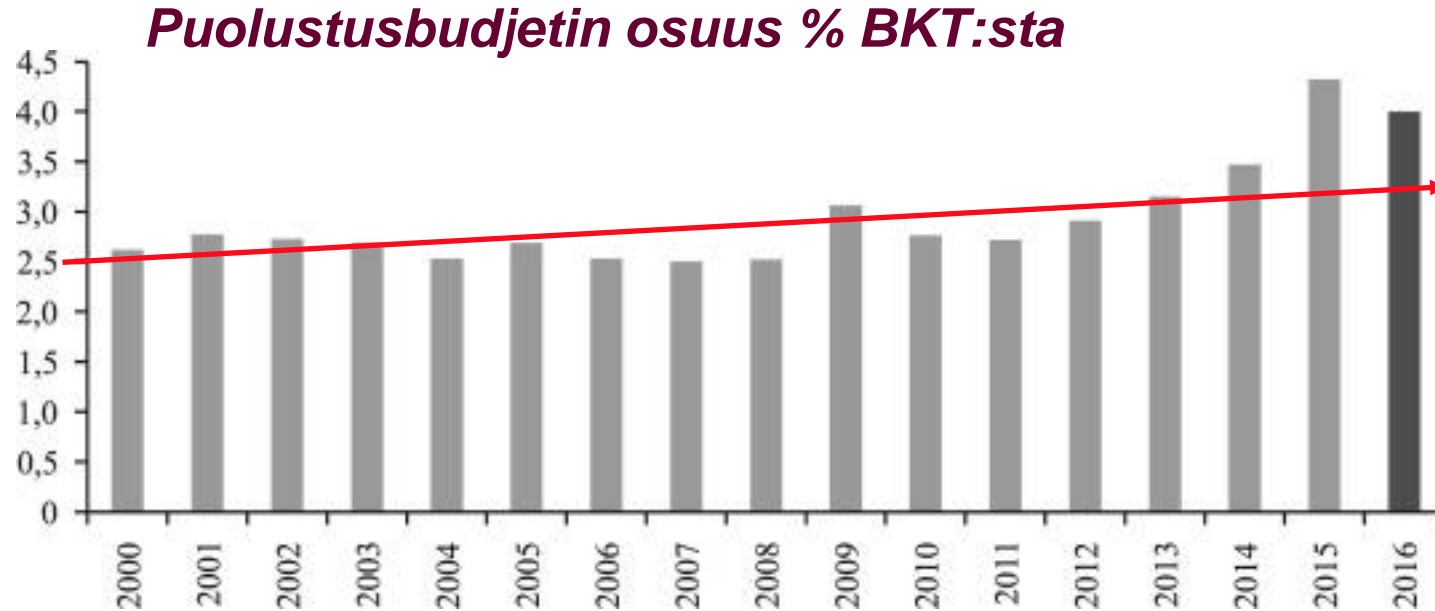
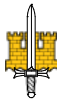

Fig. 1. Spending on “national defence” as a % of GDP, 2000–2015: actual spending, 2000–2015; federal budget, 2016. Note: The fall in GDP with the global financial-economic crisis accounts for the spike in 2009.

Lähde: Julian Cooper: The military dimension of a more Militant Russia ☆ Russian Journal of Economics, Volume 2, Issue 2, 2016, 129–145

Venäjän voimavaroista (resursseista)...

Puolustustilauksen osuus % puolustusbudjetista

Fig. 3. Spending on the annual state defence order of the MOD as a % of spending on “national defence”, 2000–2016 federal budget

Lähde: Julian Cooper: The military dimension of a more Militant Russia ☆ Russian Journal of Economics, Volume 2, Issue 2, 2016, 129–145

VENÄJÄN SOTAVARUSTEOHJELMAN JAKAUTUMINEN PUOLUSTUSHAAROILLE

Table 3 Approximate allocation of funding by MOD branch of service, 2011–2020

Service	Allocation (Billion roubles)	Per cent of total funding
Strategic missile forces	2.0 a	10.5
Space-air defence forces	3.4 b	17.9
Air force	4.0	21.1
Navy	5.0	26.3
Ground forces	2.6	13.7
Other	2.0	10.5
Total funding	19.0	100.0

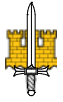
} ~ 1/3 (referring to Strategic missile forces, Space-air defence forces, and Air force)

~ 1/4 (referring to Navy)

~ 1/6 (referring to Ground forces)

Lähde: Russia's Military Industrial Resurgence: Evidence and Potential
Steven Rosefielde, Professor of Economics University of North Carolina, Chapel Hill,
Washington DC, May 9-10, 2016

VENÄJÄN SOTAVARUSTEHOJJELMAN ALUEELLINEN JAKAUTUMINEN

Table 9 The distribution of the spending on the MOD GOZ by Federal district

(per cent of total funding)

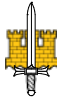
	Central	North West	Southern	Volga	Urals	Siberia	Far East	Caucasus
2012	57.8	12.6	2.0	12.3	6.0	4.4	4.2	0.7
2011	46.3	15.9	2.4	16.1	6.1	5.7	7.1	0.4
2010	41.7	20.7	5.2	12.9	5.1	7.3	6.7	0.5

Source: TS VPK (<http://www.vpk.ru/cgi-bin/cis/w3.cgi/CMS/Item>, *Otrasli VPK, 2012 god*, accessed 6 March 2015).

Notes: The table probably overstates the role of the Central Federal District in so far as the lead companies of many corporations (in Russia known as 'integrated structures') are located in Moscow city or region.

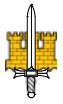
Lähde: Russia's Military Industrial Resurgence: Evidence and Potential
Steven Rosefielde, Professor of Economics University of North Carolina, Chapel Hill,
Washington DC, May 9-10, 2016

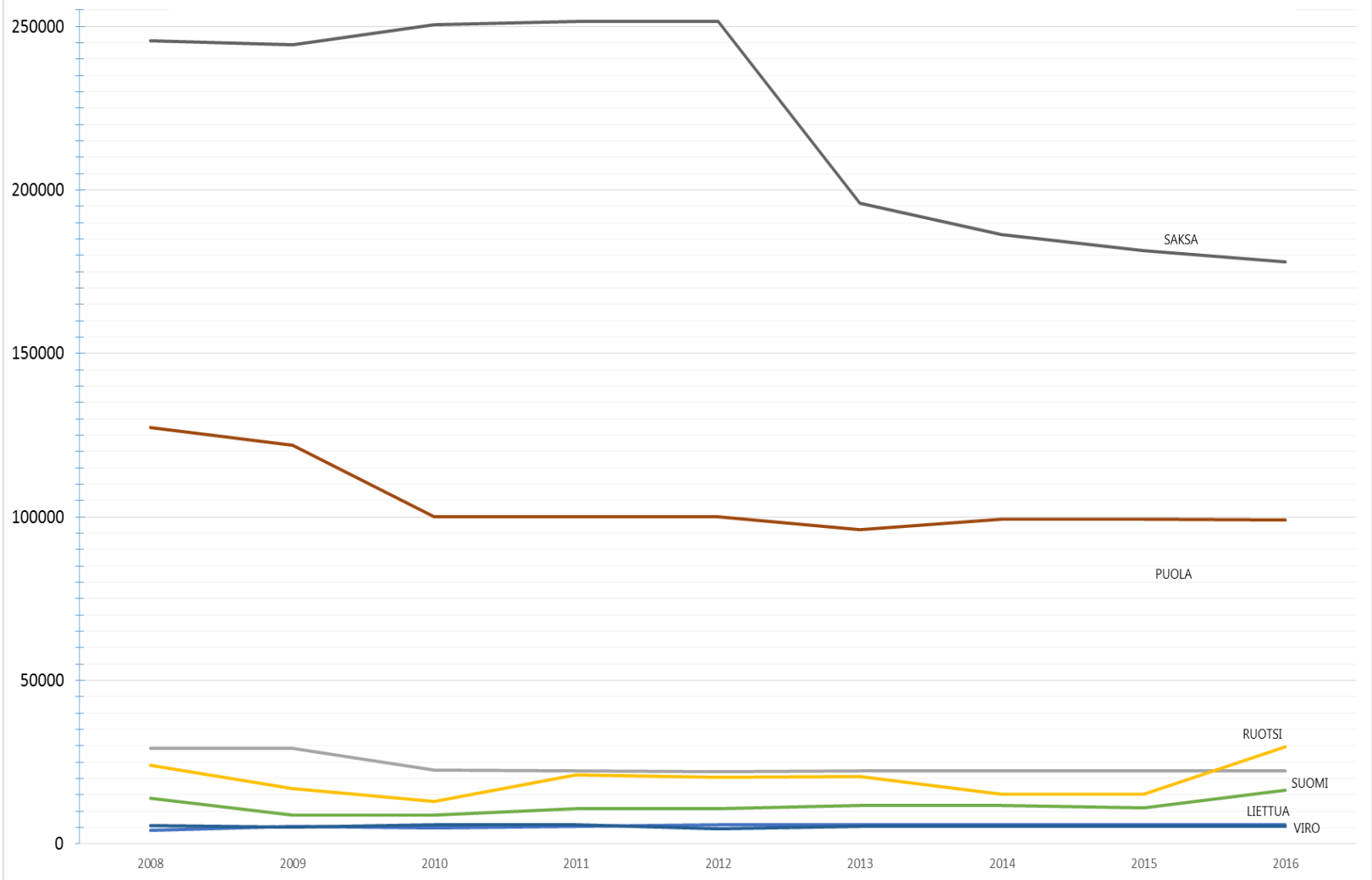
Sotilaallisen voiman johtamista ja niiden kehittämistä ...

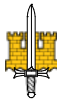

Voimavaroista (resursseista)...

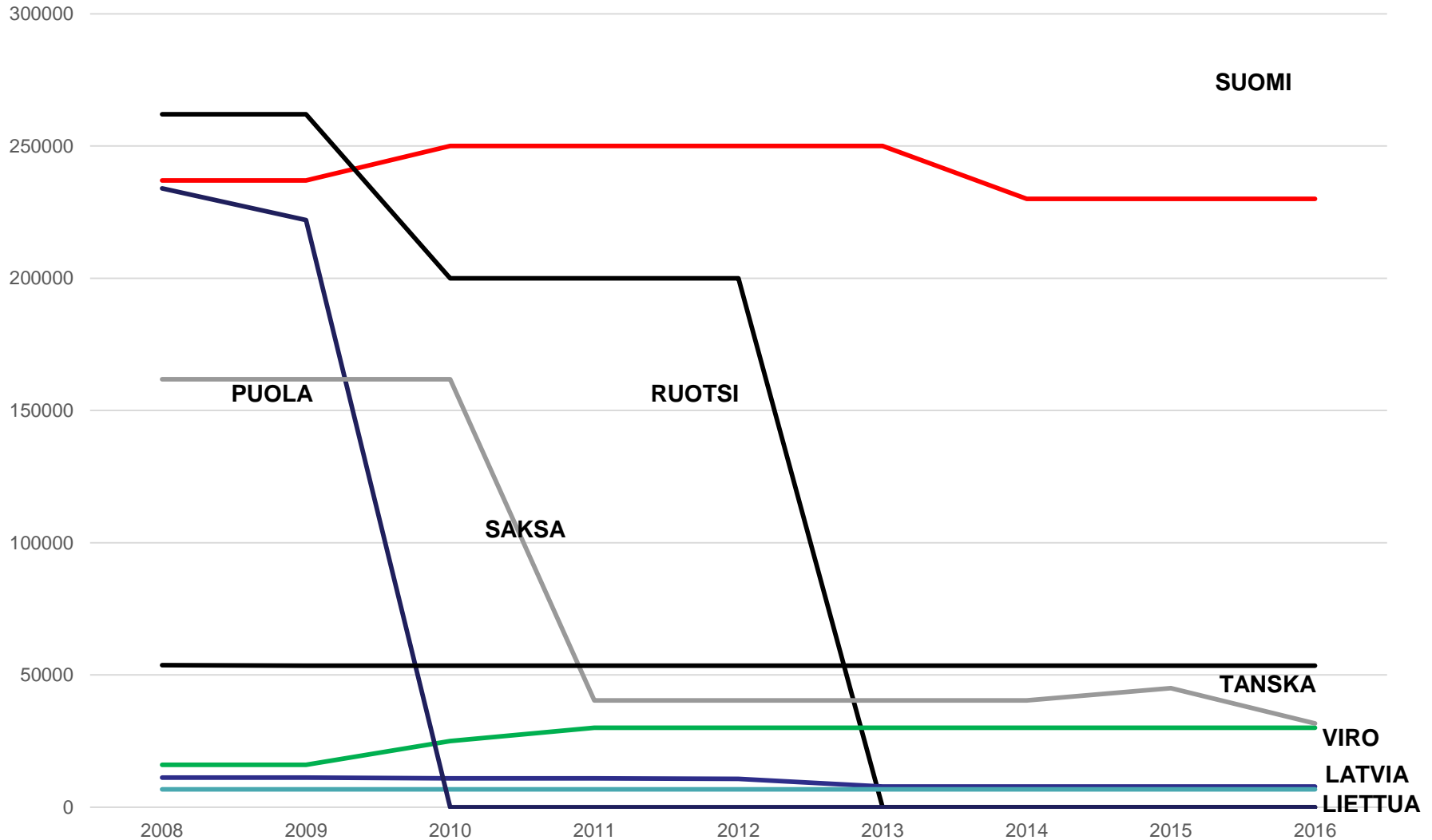
ITÄMEREN MAIDEN ASEVOIMIEN RA-VAHVUUS

Voimavaroista (resursseista)...

ITÄMEREN MAIDEN ASEVOIMIEN RESERVIT

VENÄJÄN ASEVOIMIEN RA-VAHVUUS

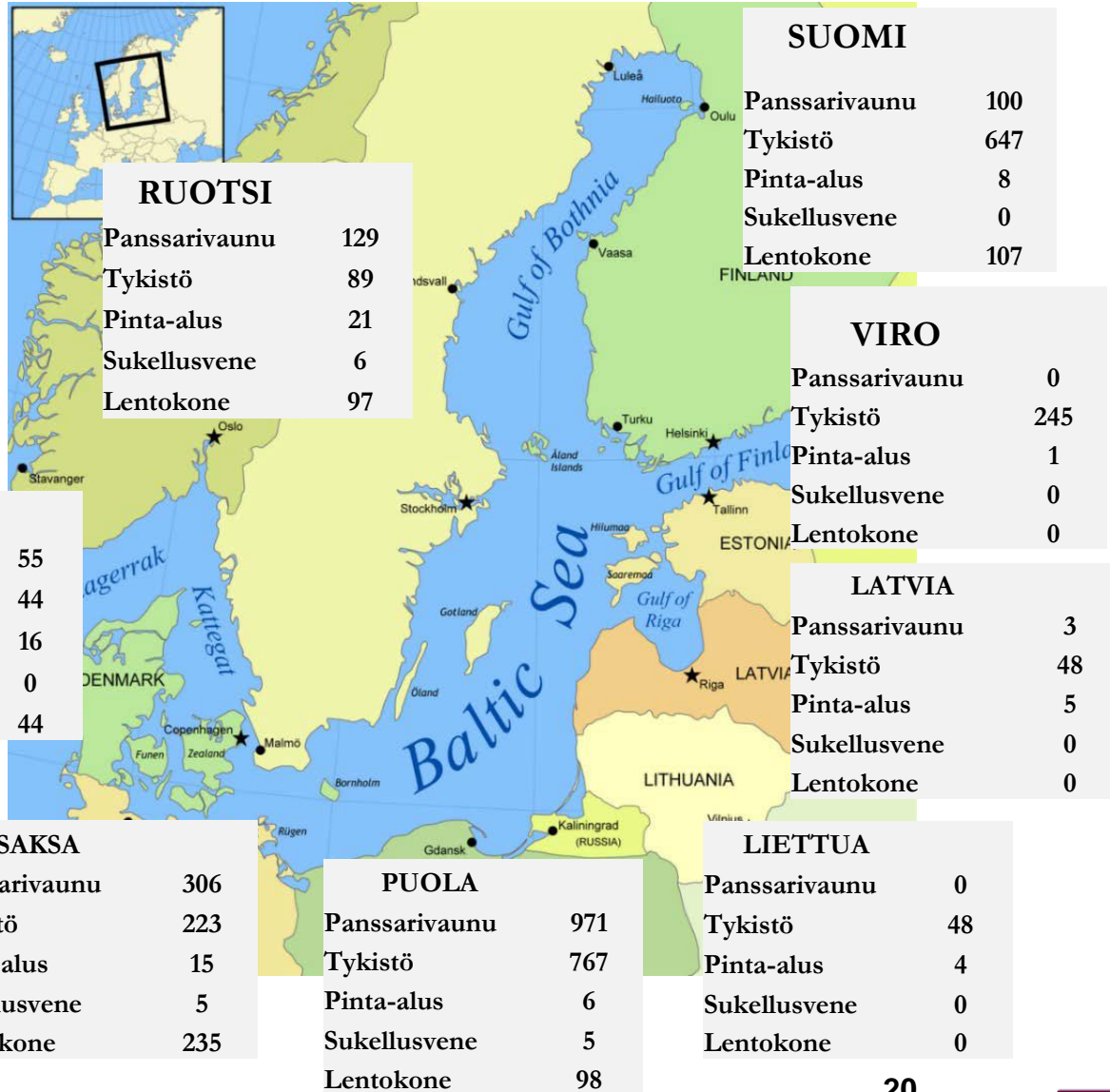
	2013	2014	2015	2016	2017 (t)	2018 (t)	2019 (t)	2020 (t)
Officers	200 000	200 000	200 000	200 000	220 000	220 000	220 000	220 000
NCOs	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Contracted	220 000	295 000	352 000	356 000	425 000	NA	NA	500 000
Conscripts	303 000	308 000	297 000	307 000	NA	NA	NA	250 000
Manning level (sum of above)	773 000	853 000	899 000	913 000	NA	NA	NA	NA
Manning level according to MoD	820 000	910 000	920 000	930 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

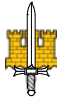
Lähde: Gudrun Persson (ed.): Russian Military Capability in a Ten-Year Perspective, FOI, December 2016, s. 48.

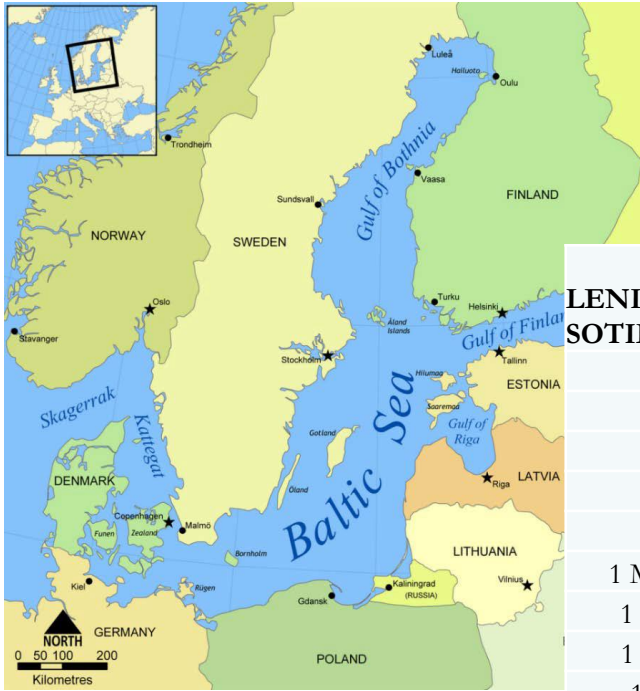

Sotilaallisesta voimasta 2016...

Venäjän sotilaallisesta voimasta 2016...

VENÄJÄ	
	ItämL PohjL
Prikaati	1 2
MerijvPr	1 1
Pinta-alus	31 19
Sukellusvene	1 34
Lentokone	32 50

LENINGRADIN SOTILASPIIRI			LÄNTINEN SOTILASPIIRI
2008	2009	2010	2011-
300000	30000	30000	NA
2 PR	2 PR	2 PR	2 PSPR
1 MERIJVPR	1 MERIJVPR	1 MERIJVPR	2 PR
1 ERIKJPR	1 ERIKJPR	1 ERIKJPR	2 ERIKJPR
1 ILMARD	1 ILMARD	1 ILMARD	3 MHLD
1 TYKPR	1 TYKPR	1 TYKPR	2 TYKPR
1 OHJUSPR	1 OHJUSPR	1 OHJUSPR	1 RAKHPR
			1 OHJUSPR
			2 OHJUSPR
RESERVI	RESERVI	RESERVI	RESERVI
4 PR	4 PR	1 PR	1 PSPR
			2 PR
300 psv	300 psv	300 psv	NA
690 tykkiä/rakh	690 tykkiä/rakh	690 tykkiä/rakh	NA

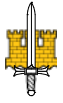

Venäjän Itämeren-laivasto

- Vuonna 1991
 - noin 40 sukellusvenettä, 5 risteilijää, 5 hävittäjää, 29 fregattia ja noin 300 pientä alusta
- Vuonna 1995
 - 9 sukellusvenettä, 3 risteilijää, 2 hävittäjää, 18 fregattia ja noin 150 pientä alusta.
- Vuonna 2001
 - aluskalustoon kuului 2 sukellusvenettä ja muutama pinta-alus.
- Vuonna 2011
 - 2 sukellusvenettä, 2 hävittäjää ja 3 fregattia.
- Vuonna 2013
 - 3 sukellusvenettä, 6 hävittäjää tai fregattia.
- Vuonna 2015
 - 3 sukellusvenettä, 8 hävittäjää tai fregattia
- Vuonna 2016
 - 1 sukellusvene, 8 hävittäjää tai fregattia

Venäjän sotilasstrategisten näkemysten kehityksestä 1992-2015

Rauhan ja konfliktin rajapinnan häipyminen toiminnallisesti ja ajallisesti

Puolustuksesta suojaamiseen, **painotus ennaltaehkäisyn suuntaan** (valmius, ennakkovaroitus)

Sotilaallisen suvereniteetin lisääminen, voiman käytön ehdollisuuden vähentäminen

Valmius sotilaallisten **kykyjen portaittaiseen lisäämiseen (eskalaation hallinta)**

Muutos perinteisten konfliktinhallinnan keinojen vaikutuksen lisäämiseen **uusilla keinoilla**, uusissa ulottuvuuksissa

Muutos asevoimiin vaikuttamisesta **kohti vaikuttamista niiden toimintaedellytyksiin** (mutta eivät entiset keinot mihinkään häviä!)

Ihmisen (sotilaan) toiminnan suhteellisen osuuden väheneminen vaikutusjärjestelmässä

- => sotilaallisen valmiuden lisääminen
- => eskalaatio ja siihen reagointi lähtökohtana
- => **proaktiivisuuden edellytysten luominen**

Lähde: PENTTI FORSSTRÖM (2016): VENÄJÄN SOTILASDOKTRIINIEN KEHITTYMINEN NEUVOSTOLIITON HAJOAMISEN JÄLKEEN, MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU, SOTATAIDON LAITOS, JULKAISUSARJA 3: TYÖPAPEREITA NRO 3

LOPUKSI

- Puolustusmäärärahat yleisesti vähenemässä (pl. Puola, Venäjä)
- Asevoimat siirtymässä kohti ammattiarmeijaa (pl. Suomi)

- Venäjä ei voi perustella sotilaallista kehittämistään Itämeren alueen maiden ”militarisoitumisella”
- Venäjän varustautumisen peruste: 1992-2009 alamäki ja Yhdysvallat, kyky allokoida suhteellisesti enemmän puolustukseen, sodan kuvan muutos, Venäjän sotilaallisen voiman painopiste on Kaukoidässä

- **Sotilaspoliittinen tilanne Itämeren alueella:**
 - Sotilaallisissa voimavaroissa ei oleellista muutosta, trendi on kokonaisuutena varsin stabiili
 - Sotilaallisen voiman kehittäminen: rauhan ajan joukot
 - Sen sijaan suhteet ovat Euroopan ja Venäjän välillä ”Krimin flunssassa”
 - Venäjän sotilaallisen voiman muutos kohti uusia ulottuvuuksia (avaruudet)
 - Siis ristiaallokkoa kohtalaisessa tuulessa, muttei vielä navakassa?

